

Maatschappelijke Ontwikkelingen
Publieke Dienstverlening

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
Stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Tweede Kamer Verkiezingen

datum
bijlage(n) 1

Inleiding

Op 15, 16 en 17 maart 2021 zullen de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer plaatsvinden. 15 en 16 maart zijn met name bedoeld om mensen met een wat zwakkere gezondheid, op een rustiger moment, de gelegenheid te geven hun stem uit te brengen.

Deze keer worden er een reeks van maatregelen getroffen om het stemmen zo veilig mogelijk te maken vanwege de COVID-19 pandemie. Met deze informatiebrief wil het college de raad informeren over de stand van zaken in de gemeente Rijswijk.

Algemene maatregelen

Op 1 december 2020 is het eerste deel van de Tijdelijke Wet verkiezingen COVID-19 in werking getreden. In dit onderdeel wordt het bestaande verkiezingsproces op een aantal punten sterk aangepast. De meeste aanpassingen zijn erop gericht om kiezer en de leden van het stembureau te beschermen tegen de effecten van de pandemie.

De tijdelijke wet voorziet in aanpassingen in de inrichting van de stembureau locaties, het gebruik van stembureau locaties en het stemproces.

Op dit moment heeft de minister van BZK een aanpassing en aanvulling op de Tijdelijke Wet verkiezingen COVID-19 ingediend. Hierin wordt de uitbreiding van de stemming naar 15 en 16 maart geregeld, en de mogelijkheid voor personen van 70 jaar en ouder om per post te kunnen stemmen (briefstemmen) inclusief het bijbehorende stem- en telproces.

Stembureau locaties

Op 17 maart 2021 kan worden gestemd op totaal 31 locaties, waarvan 1 bijzondere en 30 normale stembureaus. Het bijzondere stembureau komt in verzorgingstehuis Vredenburg en is alleen toegankelijk voor de bewoners en verzorgers van het verzorgingstehuis.

Op 15 en 16 maart zijn er 4 locaties beschikbaar voor het uitbrengen van een stem. De overheid benadrukt hierbij dat deze dagen specifiek bestemd zijn voor de kwetsbare groepen.

Deze locaties hebben een goede geografische spreiding over de gemeente (zie bijlage).

Hygiënemaatregelen

Voor de inrichting worden hygiëne pakketten samengesteld met daarin kuschschermen, chirurgische mondkapjes, schoonmaakdoekjes, gel, etc. Volgens voorschrift dient het stemlokaal tenminste ieder half uur schoongemaakt te worden. Dit betreft dan de stemhokjes, tafels en schermen. De potloden die gebruikt worden voor het uitbrengen van de stem worden na gebruik schoongemaakt en opnieuw gebruikt. Na afloop moeten alle stemlocaties worden schoongemaakt. Dit gebeurt in overleg met de locaties.

Bijzondere stembureaus

Om vooral oudere en kwetsbare kiezers te ontzien heeft de wetgever beoogd de stemlokalen in verzorgings- en verpleeghuizen niet toegankelijk te maken voor kiezers van buitenaf en alleen toegankelijk te maken voor de bewoners, verzorgenden en in huis aanwezige gasten.

In de gemeente Rijswijk waren tot nu toe in twee van dergelijke instellingen stembureaus gevestigd. Eén van de instellingen (Steenvoorde) heeft te kennen gegeven helemaal geen stemlocatie te willen zijn. De bewoners kunnen via machtiging of brief stemmen. In Vredenburg wordt wel een bijzonder stembureau geopend met een beperktere openingstijd (9.00- 13.00). Om de zorgvuldigheid in het (niet openbare) stemproces te bewaken wordt aan dit bijzondere stembureau een waarnemer gekoppeld die met een eigen proces-verbaal verantwoording aflegt aan de burgemeester.

Voor de kiezers in de nabijheid van de Steenvoorde en Vredenburg zijn andere stembureaulocaties gevonden. Op de stempas staat voor iedere kiezer de meest dichtbijgelegen stembureaulocatie vermeld. Indien er vanwege een onverwachte situatie op het laatste moment een stemlocatie komt te vervallen wordt er naar een alternatieve stemlocatie gezocht. Eventueel worden kiezers doorverwezen naar een ander stembureau.

Toegankelijkheid

Sinds 2018 staat in de Kieswet dat de stembureaulocaties voor 100% toegankelijk dienen te zijn.

Afwijkingen in percentage dienen aan de gemeenteraad te worden gemeld.

Vanwege COVID-19 moeten stembureaus aan een reeks van aanvullende eisen voldoen.

Denk daarbij vanwege de 1,5 meter eis aan voldoende ruimte voor de opstelling van de tafels en de hokjes. Bij voorkeur een aparte in- en uitgang voor een stembureau en voldoende ventilatiemogelijkheden. Hierdoor is het nodig dat er voor diverse gebruikelijke locaties uitgeweken wordt naar alternatieve ruimten. Soms heeft dit invloed op de toegankelijkheid. De komende periode worden deze locaties bezocht en aangepast om de toegankelijkheid zo optimaal mogelijk te maken.

Informatie over de toegankelijkheid komt op de website en wordt gepubliceerd in de huis-aan-huis te verspreiden kandidatenlijsten.

Stemmen op 15 en 16 maart

In het huidige wetsvoorstel wordt het mogelijk dat kiezers al op 15 en 16 maart kunnen stemmen.

Volgens de richtlijnen moet de gemeente Rijswijk hiervoor tenminste 4 stembureaulocaties beschikbaar stellen. In Rijswijk is gekozen voor 4 locaties (zie bijlage).

De openingstijden van deze stembureaus zijn, net zoals op 17 maart, van 7.30 uur tot 21.00 uur.

Op deze dagen worden de stemmen nog niet geteld. De telling gebeurt op 17 maart. De uitslagen zullen in de loop van de avond bekend worden.

Volmachten

Kiezers die niet zelf willen of kunnen stemmen kunnen hun stem overdragen via een volmacht. Dit kan via de stempas of met een officieel volmachtbewijs dat via de gemeente wordt verstrekt. Het aantal volmachten dat een kiezer mag aanbieden gaat van twee naar drie.

Briefstemmen

Kiezers van 70 jaar en ouder krijgen de mogelijkheid om per post te stemmen. Zij ontvangen naast de stempas een briefstem set met instructies. Deze briefstemmen kunnen vanaf 10 maart worden ingeleverd op het stadhuis, of via de post naar de gemeente Rijswijk worden gestuurd. Op het stadhuis zal van 10 tot en met 17 maart een afgiftepunt geopend zijn (ook op zaterdag).

Ook op 15, 16 en 17 maart kunnen de briefstemmen worden ingeleverd bij de opengestelde stembureaus. Op 17 maart kan dit tot uiterlijk 21.00 uur. Briefstemmen die na 21.00 uur worden ontvangen tellen niet mee in de uitslag.

Tellen van de stemmen

De stemmen worden op de stembureaus geteld. De stembureauleden zullen middels een e-learning bekend worden gemaakt met het stemproces en alle maatregelen. De voorzitters krijgen nog een aparte training.

Het tellen van de briefstemmen, die al eerder zijn ontvangen, start al op 17 maart vanaf 7.30 uur.

Het tellen van de briefstemmen, de stemmen van 15 en 16 maart en het bijzondere stembureau vindt plaats in sporthal de Schilp.

Stembureauleden

De landelijke campagne heeft op dit moment rond de 200 nieuwe leden opgeleverd. Het huidige ledenbestand van ca. 600 leden wordt op dit moment uitgevraagd op beschikbaarheid.

De verwachting is dat er voldoende stembureauleden en tellers zijn. De gemeente Rijswijk meldt zich af bij het ministerie voor de wervingscampagne.

Financiële en Juridische consequenties

Alle maatregelen kosten extra geld. Het reguliere budget binnen de begroting is onvoldoende. Vanuit het Rijk zijn inmiddels al bedragen ontvangen als compensatie. Het kostenplaatje zal op en later moment worden gepresenteerd.

Risico's

Tot en met de dag van de verkiezingen blijft het mogelijk dat een stembureaulocatie afvalt vanwege de Covid-19 maatregelen (zie opmerkingen bij stembureaulocaties). Het tellen van de stemmen kan zoveel tijd van een stembureau vragen dat het onverantwoordelijk is om in de nacht door te gaan met tellen. De tijdelijke wet biedt de mogelijkheid het telproces te onderbreken en de volgende dag te hervatten. Hiervoor wordt een scenario uitgewerkt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester (wnd),

P.M. Schuit

mr.drs. G.A.A. Verkerk

Bijlage(n):

- Overzicht stembureaus – Corsanr. 21.008160